

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentatio Academica De Recta Theologiae Parabolicae
& Allegoricae Conformatione**

**Pfaff, Christoph Matthaeus
Christlieb, Wilhelm Bernhard
Rühle, Christian Andreas**

Tubingae, 1729

§. 8.

[urn:nbn:de:bsz:31-41906](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41906)

revelationis, quæ in V. T. militabat, non plenè quidem in confinio V. & N. T. cessavit, unde Christus, quemadmodum id prædictum quoque fuit, parabolis usus est, hoc verò mortuo & deinceps in cælos sublato, cum omnis V. T. ratio penitè evanuisse, clarissima deinceps revelatio succedere debuit. Nam Johanne Baptistâ, ita Placeus, extrinsecus tanquam stellâ matutinâ exorto & Christo tanquam sole justitia exoriente, quamdiu ipsius infirmitatum & passionum opacitos intercipiebat radios gloria Dei in ejus facie fulgentes, minuebatur quidem umbrarum obscuritas ob luminis propinquitatem & aliquam revelationem, non tollebatur tamen prorsus, & fiebant tum quoque novæ quadam umbra sed ita tennes & exiles, ut vix umbra dici mereantur, quales sunt parabole, quæ nec tam crassæ, & uti ita dicam, reales sunt, quam umbra V. T. & plus habent lucis, minus obscuritatis. Proponuntur enim ut parabole, typi verò, ut res gestæ. Itaque in typis est sensus literalis obumbrans sensum mysticum, quæ in parabolis aut nulla omninò est aut non attenditur. Hæc Placeus (a). Sed num parabolis quoque insit sensus mysticus, infra dicemus.

(a) in diss. 1. de typis, §. 25. Operum T. 1. p. 8.

§. 7.

Duplex est uniuscujusque parabolæ pars, ipsa parabola, & id, quod per illam significatur. Illa *materiale*, hoc *formale* dicitur, illa *περίστασις* est, hæc *ἀπόδοσις*, illa *ἄρουρον*, hoc *ἄκρον*, quod vel expressè ponitur, vel subintelligitur tamen & subinde à lectore splendendum est. Atque hæc explicatio parabolæ vel simplex vel duplex est, simplex quidem, cum vel ab initio tantum vel in fine adjungitur, duplex, cum utrinque id fit (a). Aliter paulò Glassius, qui in parabolis *radicem*, *corticem* & *medullam* distinguit. *Radix* est scopus parabolæ, *cortex* parabolæ sensus literalis, *medulla* sensus mysticus (b). Res ferè eodem recidit.

(a) Confer Franc. Gomarum in explic. Matth. XXII. Operum T. 1. f. 80.

(b) Vide Philol. sacram l. c. art. 4. can. 3.

§. 8.

Parabolarum variæ species sunt. Sunt enim vel didascalicæ (a) vel elencticæ (b) vel pædevticæ (c) vel epanorthoticæ (d) vel pa-

raeticæ (e), ita tamen, ut una sæpè parabola ad diversas referri species possit (f). Imò dantur & parabolæ propheticæ, de quibus deinceps.

- (a) Pertinet hùc parabola de seminibus in diversa loca sparſis Matth. XIII. 3. ſqq. de bonis & malis in agro herbis ibid. comm. 24. ſqq. 37. ſqq. de grano ſinapis com. 31. ſqq. de fermento comm. 33. de ſemine in agro ſparſo & inopinatos fructus ferente Marc. IV. 26. ſqq.
- (b) e. g. de paſtoribus non per rectam portam in ovium ſtabulum ingredientibus Joh. X. 1.
- (c) Vide Luc. X. 30. ſqq. ubi de Samaritano, Judæo in viâ vulnerato opem ferente, Luc. XI. 5. ſqq. ubi de amico vicino, noctu panes intempèſtivè poſtulante Luc. XII. 33. ſqq. ubi de ſervis dominum redeuntem exſpectantibus, Luc. XVI. 1. ſqq. ubi de œconomo injuſto, domini bonis ſibi amicos parante agitur.
- (d) Speſtant hùc e. g. parabola de infantibus Judaicis, ludentibus cum ſociis, Matth. XI. 16. ſqq. de ſervo, cui Rex ingens debitum remiſit, qui verò à ſocio vile debitum aſperè & ſeverè exegit Marc. XVIII. 23. ſqq. de Phariſæo & publicano precantibus Luc. XVIII. 9. ſqq. de ove, item nummo perduto & reperto, ut & filio degenerè, ſed reſipiſcente filioque bonæ frugis Luc. XV. de divite in gehennam delato Lazaroque paupere in Abrahami ſinu recumbente Luc. XVI. ſqq. & de ficu precibus vinitoris adhùc parumper toleratâ Luc. XIII. 6. ſqq.
- (e) Confer hic e. g. parabolam de injuſto judice, à viduâ precibus inſtante, flagitante & urgente ad auxilium permoto Luc. XVIII. 1. ſqq.
- (f) Haud ſpernenda hæc obſervatio eſt cl. Læſleri in diſſ. de patrefamiâs & operariis in vineâ p. 161.

§. 9.

Præmiſſis hiſce, parabolæ Bibliçæ & primò quidem eas, quæ in V. T. habentur, paucis recenſemus. Pertinent hùc parabolæ 2. Sam. XII. 1. ſqq. XIV. 5. ſqq. 1. Reg. XX. 39. ſqq. Jeſ. V. 1. ſqq. Ezech. XV. 1. ſqq. XVII. 3. ſqq. XXIII. 1. ſqq. XXXIII. 2. ſqq. itemque viſiones parabolicæ Jer. I. 11. 13. Ezech. I. VIII. IX. X. XXXVII. Amos VII. VIII. IX. Zach. I. 8. ſqq. II. III. IV. V. VI. quales & Apocalypticæ ſunt. Apologos, etſi naturam parabolæ habeant Jud. IX. 8. ſqq. 2. Reg. XIV. 9. Zach. XI. 1. ſqq. uti nec ænigma illud Jud. XIV. 14. (a) & apophthegmata Salomonis 1. Reg. IV. 32. hiſtoriasque & acſiones emblematicas 2. Reg. XXII. 11. Jeſ. XX. 2. ſqq. Hoſ. I. III. Ezech. IV. V. XII. XXI. XXIV. hùc non referimus (b). Num libelli ſacri Ruth (c), & Jobi (d), item prophetia